Ն. 6473 1891 ՅՈՒՆԻՍ 25 ՇԱԲԱԹ 32 ԻՆՃԻ ՍԷՆԼԻ ԱԼԱՖ. ՅՈՒԼԻՍ 7 ՇԱԲԱԹ Ն. 6473

10 ԲԱՐԱ

Մանկական Կիրքեար

10 ԲԱՐԱ

ԵՒՄԻ ՂԱՋԷԹԱ

Թաղրաղար Իչին սէնէլիք Մէճիտ 6
Իսթանպոլ Իչին » » 5
Բսբա իւճրէթի պիրէ այիտ տիր

Իսթանպոլտա, Քիւրքճիւ խանընտա, ալթ գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու մաղազալար.

مطبعه وادارەخانەسی
استانبولده کورکجی خانده آلتقاده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازەلر.

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قزوبت یانوسیان

١٢٠٧ ՀԱԶԻՐԱՆ ՀԵ ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԷՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ١٣٠٨ ՁԻԼՀԻՃՃԷ ١

Ա. ԶԳԱՅԻՆ

Ազգ. վէ Քաղ. Ժողովական Ատենապետ. էրի սաամ. Նուբարեան էֆ. հազր. իլէ Սահակ էֆ. Ղազարոսեան տիւն Բաթ. ըիգխանէնէ կէլէրէք, էօնիւմիզտէքի ճումաա կիւնիւ ագտը իճթիմա իտէճէք օլան, Ազգ. Ժողով հագգընտա իճրայի միզաքէրաթտա պուլունմուշլար տըր.

Կրօն. Ժողով եարըն սապահ վէ խուրշն Ժողով էօյլէնտէն սօնրա Գալաթատա թէճէմմիւ իտէճէքլէր տիր.

Եէնիքէօյ, Պէօյիւքտէրէ, վէ Սթէնեա միայեալ թաղլարընտան, ըիֆ. Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեանըն երեսփոխան ինթիխապ օլունտուղու իշիտիլմիշ տիր.

Պիր իքի հաֆթատան պէրու Իզմիրէ պուլունան Արժ. Յակոբ Ծ. Վրդ. Աշոտ, տիւն Տէրսաատէթ ավտէթ իթմիշ տիր.

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Այն ամէն փարտապնաք սրք գապագ — յօժարութիւն ունին Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց Գաւառական Թուչակաւոր պաշտօնէութեան մէջ մանել իբրև ուսուցիչ, կը հրաւիրուին ներկայանալ Ընկերութեան գրասենեակը և իրենց անունները հարկաւոր ծանօթութիւններով արձանագրել տալ անդ այն մասնաւոր տոմարին մէջ որ յատկապէս այս արձանագրութեանց սահմանուած է և որոյ մէջէն պիտի ընտրուին ներկային ու ապագային համար պէտք լինելիք պաշտօնեայք. (ԿՆԻ+)

Կ. Պոլիս 24 յունիս 1891
Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցի Ղալաթիա

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էրզրում վիլայէթի մէրքէզ նայիպլիկի, Կիւզել Հիսար Այտըն նայիպի սապըգ Քաղ. Մէհէմմէտ Վէհիպ էֆ.եէ,

Այտըն վիլայէթինտէ Գըրգ Աղա գազասը նայիպլիկի, Բղի նայիպի սապըգ Միւքէրրէմ էֆ.եէ,

Գաստամունի վիլայէթինտէ Պոյ Ապատ գազասը նայիպլիկի, Թըրնօվա նայիպի սապըգ Մէհէմմէտ Հիլմի էֆ.եէ,

Գոնեա վիլայէթինտէ Պոր գազասը նայիպլիկի, Ինճէ սու նայիպի սապըգ Ահմէտ Համտի էֆ.եէ,

Հալէպ վիլայէթինտէ Պիլան գազասը նայիպլիկի, Ճէմալին նայիպի սապըգ Հիւսէյին Սապիթ էֆ.եէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր.

ՏԱԽՏԼԻԵԷ

Սատրազամ վէ Խարիճիեէ վէ Նաֆիա նազիրլարը բաշալար հազարաթը, տիւն պաղը մէվատտը միւհիմմէ միւզաքէրաթը իլէ իշթիղալ պուլունմուշլար ճիրը.

Ավստրիա վէ Եունան սէֆիրլերի իլէ Ալմանեա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը. վէ Սբանեա սէֆիրի, տիւն Պապը Ա-ֆիսէ կիտէրէք, Սատրազամ վէ Խարիճ ճիւեէ նազիրը բաշալար հազարաթը իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր.

Բօմա սէֆարէթի Սէնիրէսի պաշքեաթիպի Սուպհի պէյէ, Ավստրիա տէվլէթի թարաֆընտան իթա օլունան Յինճի բիւթպէտէն Ֆրանսա Ժոզէֆ նիշանընը գապուլլինէ պլիլիսթիյան միւսաատէյի Սէնիյէ էրզան պույրուլմուշ տուր.

Էվվէլքի կիւն սաաթ 10 տան տիւն սաաթ 10 ա գատար Հալէպտէ դօլէրատան վուգուաթ օլմաեընդ, եալընըզ Անթաքիատա պիր վէֆիւեաթ վուգու պուլտուղու, մահէլլինտէն վարիտ օլան թէլէկրաֆտան անլաշըլմըշ տըր.

Սէլանիք վիլայէթինճէ զէխայիրէ օլան իհթիեաճը չէտիտէ մէպնի, մուգատտէմա վիլայէթի մէղքիւրէ իսքէլէրինէ իտիալ օլունան հուպուպաթը մալիւմ, պա գարարը ալի մուվագգաթէն կէօմրիք բէսմինտէն իսթիանա օլունմուշ իտի. Ախիրէն մուամէլէյի իսթիանաեէնտ[illegible] մատրազը, մուխապէրէյի ճարիեէտէն անլաշըլմըշ օլմասը իլէ, յուլիս իպթիտասընտան իթիբարէն, հուպուպաթը մէղքիւրէտէն քէմաքեան (էվվէլքի կիպի) կէօմրիք բէսմինին իսթիֆասը, (ալմագ) Տէսիլիեէզարէթինէն Բուսումաթ Էմանէթի իլէ վիլայէթի մէղքիւրէնէ թէպլիղ ու իշար գէլընմըշ տըր.

Եէնի ճամիտէ ինչա իտիրմէքտէ պուլունան Բօսթանանէ էպնիեէսինին թէմէլինին միւհէքքէմ սուբէթտէ եաբըլմասը, միւթէահհիտլէրի թարաֆընտան թէահհիւտ իտիրմիշ իքէն, չագըլան տիրէքլէրին ինճէ օլմասընտան, վէ ալէլ խուսուս պունլար լիւզումի տէրէճէէտէ չագըլըպ թօբրաղա էնտիրիլմէմիշ օլտուղունտան, պու սուբէթլէ իմրա վէ ինչա իտիլէն թէմել, պիթթապի իւզէրինէ եաբըլաճագ պլինանընը սրդէթինէ թէհամմիւլ իտէմէեէճէկինտէն տօլաեը, զուհուր իտէն ինթիլաֆ իւզէրինէ, ինչաաթ թաաթիլ իթտիրիլմիշ իտի.

Պու տէֆա էրզէքանը հարպ միրիլիվալարընտան Ամնի բաշա իլէ էպնիեէյի ասքէրիեէ միւթէահհիտլէրինտէն սաատէթլու Ազնաւուր Յովհաննէս էֆ. վէ Վասիլաքի էֆ. վէ Նաֆիա նէզարէթի թուրքուգ վէ մէսապիր միւտիր մուաֆինի ինզ. Դէորգ էֆ. Ալանեան վէ էրքեանը հարպիեէ պինպաշըլարընտան Հաֆըզ պէյ վէ հէյեէթի ֆէնենիեէսի սէր միւֆէթթիշի ըիֆ. Սերվիչէն էֆ.տէն միւրէքքէպ պիր հէյեէթի ֆէնենիեէ մասրիֆէթիյլէ, զիքր օլունան էպնիեէնին քէշֆ ու մուաեէնէսինէ պաշլանմըշ տըր.

Ինչա օլունաճագ օլան կէօմրիք անթրբօլարընը իւսթ գաթլարընա էշեա վէ էմթիաֆլի թիւճճարիեէ չբգ արբլմագ իւզրէ, վագ օլունաճագ առանէօր թապիր օլունան ալէթին բլան վէ խարիթալարընը թէրսիմի, էվրօբաեա սիրարը ի-սիկմիշ օրուպ, պու քէրրէ մէղքիւր բէսիմլէր վիւրուա իթմիշ, վէ եագընտա առանէօրլէրին վաղ ու ինչասընա պաշլանաճագմըշ.

Օտուն Դաբուսունտա 368 վէ Դատըքէօյիւնտէ 6 նիւմէրօլու տիւքքեանլարտա միւսթէճիրէն իդամէթ իտէն, քէրեսթէ թիւճճարընտան Մէհէմմէտ Միտհաթ էֆ.նին 22 յունիս 307 թարիխի իլէ իֆլասընա, թիճարէթի պահրիեէ մահքէմէսինտէն գարար վերիլմիշ տիր.

Գալաթատա Մահմուտ բաշա խանընտա պանքէր Մ. Բալիեէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, Տէրսաատէթտէ Մահմուտ Բաշատա Գամենտո խանընտա սարրաֆլըգ իտէն Սթավրի էֆ.նին, ուշպը Բանաեօթա թէվմի իթտիկի 150 լիրաեը մէրգումի Բանաեօթ տէրճէպ իտէրէք ֆիրար իթմէքլէ, թէհարրիսինէ պաշլանմըշ տըր.

Պաղը մանավ վէ պաղդալ վէ պունա միւմասիլ էնտաֆ տիւքքեանլարընտա խամ վէ մուզիրը մէյվէ սաթըլմասընը մէնի խուսուսու Տախիլիեէ նէզարէթինտէն, Շեհր Էմանէթինտէն իշար իւզէրինէ, Շեհր Էմանէթինտէն լազըմ կէլէնլէրէ էմր ու իշար գէլընմըշ տըր.

Էտիրնէտէն Սէրէքէ եազըլըգընա կէօրէ, ճիսրի Մուսթաֆա Բաշատա ապտէմճէ միւթէահհիտ օլան Զախարիեէնին ատէմի գատապ Եօրկիսի, կէչէն ճումաա կիճէսի, Եէհուսի միլլէթինտէն պիր գաչ քիշի պիր տէսիսէ իլէ պիլճէլպ, սապահա գարշը իր իլէ մէրզումու պօղարագ, նաշընը պիր չուվալ իչինտէ օլտուղու հալտէ, Մէրիճ նէհրինէ ամտըրմըշլար տըր.

Իրթէսի կիւնիւ, ճէսէտա մէյատանա չէզընճա, չուվալըն չաեա իլգա օլունտուղունու կէօրէն, վէ ֆագաթ օ վագրթ նէ օլտուղունու թէֆրիգ իտէմէեէն պիր զաթըն տէլալէթի իլէ, նաշը աման ատէմ թութուլարագ, իսթիճվապ օլունտուգտա, հագիգաթը իթիլաֆ իթմէքլէ, միւթէճասըրլարը օլանլար տէրատսթ իտիլմիշլէր տիր.

Մագօ իլէ Իրան հուտուտունուն տիկէր ճիհէթլէրինտէ զուհուր իթմիշ օլան պաղը էշգընանը, Ռուսիա հուտուտունա թէճավուզլա, պիր քէօյ զարէթ (եաղմա) իտէրէք, Իյդայի խասաբ իյլէտիքլէրի, վէ թահգիգաթ իճրասը զըմնընտա, Գաֆգասիա վալիսի թարաֆընտան մէէմուրլար կէօնտէրիլտիկի կիպի, էշգընայի մէրզումէ Իրան մէէմուրլարը իլէ թիմուր Խան թարաֆընտան տախի թաագիպ վէ թաղնիդ իտիլմէքտէ օլտուղունտան, շաեէտ հուտուտու Օսմանիեէ թէճավուզ իտէրլէր իսկ, տէրտէսթ իտիլմէլերի զրմնընտա, քէյֆիեէթին հուտուտ մէէմուրլարը թարաֆընտան Էրզրում վիլայէթինէ իշար գէլընմըշ օլտուղու թիֆլիստէն եաղըլմըշ տըր.

Պու անէ գատապ Գոնեա վէ Շամ թաթթը բօսթալարը, Մուտանեա թարիգի իլէ կիտէր իքէն, սիւրաթ վէ սուսհուլեթ ճիհէթի իլէ, պատէղին Պիլեճիք թարիգի իլէ կիտէճէկինտէն, Մուտանեա իլէ Պուրսա վէ Պիլեճիք իլէ քէղա Պուրսա արասընտա միւքէֆֆէլ սիւրիւճիւ բօսթասընըն իհտաս օլունտուղու իշիտիլմիշ տիր.

Ֆէրիգ Ֆօն տէր Կոյց բաշա հազրէթլէրինին «վագթը հարպ վէ հագերտէ (սուլհ) էրքեանը հարպ» իւնվանը իլէ թէէլիֆ իյլէմիշ օլտուղու էսէր, մէքթէպի հարպիեէյի Շահանէ մուալիմներինէն պին պաշը Թահիր պէյ թարաֆընտան Թիւրքճէեէ թէրճէմէ օլունմուշ տուր.

Հէյպէլի ատատա վագը մէքթէպը Պահրիեէյի Շահանէ էօնիւնտէ եաբըլմագտա օլան ըրնթըմ խիթամ պուլմագ իւզրէ օլտուղունան, մէզքուր ըրնթըմըն հիղասընտա օլարագ, Դասապա էօնիւնտէ 4000 լիրա մէսարիֆ իլէ պիր ըրնթըմ եաբըլաճաղը իշիտիլմիշ տիր.

Գալաթատա Ազատ Գաբուսունտա միւթէմէքքին 50-60 եաշլարընտա Դայլէ կէլէրէք, պերայի թէատրի Ազգ. Հիւանդանոցա նազլ իտիլմիկինի, վէ մէրգումուն էրպապը սերվէթտէն, թուղլա ֆապրիգաճրսը օլտուղունու Սոպհ եազրէօր,

Պու սէնէ Այտըն վիլայէթինտէ մահսուլաթ ֆէվգէլատէ պէրէքէթլի օլմագ հասէպի իլէ, մէվրուտաթ չօղալմըշ, վէ հէր իքի չբմէնտրֆէր սթասիօնլարընտա մալ գօյմաղա եէր գալմամըշ տըր.

Քէօրրիւտէն Գաոը քէօյունէ եէվմի ազիմէթ վէ ավտէթ օլարագ, եէնի վաբօրլար պուլունտուրուլմասընա Պահրիեէ նէզարէթինտէն իտիլէն իդատատէն տօլաեը, մահէլլի մէզքիւրուն եէրլի վէ էճնէպի պիր չօգ էհալիսի թարաֆընտան խաքիրայի Շահանէեէ արզը թէշէքքիւր իտիլմիշ տիր.

Մէքթէպի սէնայիի նէֆիսէնին պինասը թէվսի, վէ տախիլի պաղը իսլահ հաթլար իճրա օլունաճաղը միւնասիպէթլէ, «Թ. Հագիգաթ» պու կիւնքի նիւսխէսինտէ, մէքթէպին հալ ու ինթիզամը վէ սէնայիինին էլզէմմ ու էհէմմիյէթինտէն ուզուն ուզասիեէ պահնիտէրէք, մէգալէսինէ շու սուբէթլէ խիթամ վիրիեօր.

«Ինչէ սէնայիի նէֆիսէնին էհէմմիեէթի պուրայարա գատար վաբարզընա խալգըմըզ պիւթիւն պիւթիւն զաֆիլ օլարագ, շակիրտանըն բաղպէթլերի արթըրզը իչին տիր քի, մէքթէպին թէվսիյինէ լիւզում կէօրիւլմիւշ տիր, պու ինսէ հագիգաթէն պախթիեարլըգ տըր. Անճագ կէօրիւլէն բաղպէթին էն պէօյիւք գըսմը, սէնայիճէ, ադամը Օսմանիեէնին հագիգաթէն ֆայիդի ատատ օլունմագ լազըմ կէլէն էրմէնի հէմճէհրիլէրիմիզտէ օլուպ, ադամը սայիրէնին տախի անլեր տէրէճէսինտէ ունանմալարը մահլուպ տուր.»

Պաղը Տախիլիեէ հավատիսաթը իչին օր սահիֆէեէ միւրաճաաթ օլունա.

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԱՀՎԱԼԸ ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ

Իթալյանըն պու քերրէ եէնիտէն 6 սէնէ տահա իթթիֆագը միւսէլլէ՛սէ պօլիթիգասընա տախիլ օլմասը հասէպիյլէ, տէվլէթի միշարիլէյհանըն սօն սէքիզ սէնէ զարֆընտա թագիպ իթտիկի պօլիթիգանըն նէտէն իպարէթ օլտուղունու շուրաճըգտա զիքր իթմէք ֆայիտէտէն խալի տէկիլ տիր։

Իթալյա 1883 սէնէսի յանվար ա-երընտա մէնսուպ հաւաթիլեէսինին Պահրը Սէֆիտտէ Ֆրանսա թարաֆընտան թահթը թէհտիտտէ պուլունտուղու զաննը իլէ, իթթիֆագը միւսէլլէսէ տախիլ օլմայա գարար վէրմիշ տիր։ Մամաֆիհ Իթալյա օ սըրատա այնի մէալտէ պիր մուահէտէ ագտ իթմէկիպ, մէրքէզ տէվլէթլէրինին պէհէրի իլէ այրը այրը մուահէտաթ ագտ իթմիշ տիր։ 1883 սէնէսի մարտընըն 13ինտէ խարիճիյէ նազըրը Մ. Մանչինի, Իթալյա մէճլիսի մէպուսանընա տէվլէթի միւշարիլէյհանըն Ալմանյա վէ Աւստրիա իլէ գաթիէն իթթիֆագ ագտ իթմիշ օլտուղունու իլան ու թէպշիր իթմիշ տիր։ Մումայիլէյհ իլավէթէն պու իթթիֆագըն հիչ պիր տէվլէթ հագգընտա պիր ճէֆամը թաարրուզիյէ վէ թէճավիւզքեարանէսի պուլունմատըգչա, պիլաքիս իթթիֆագը մէզքիւրուն ագտընտան մագսատ, խարիճտէն կէլէն հէր նէվի թաարրուզ թէհլիքէլէրինին էօնիւնիւ ալմագ, վէ սուլհ ու միւսալէմէթի ումումիյէյի իխլալ իթմէկէ տայիր օլան հէր նէվի թէշէպպիւսի մուվաֆֆագըյէթսիզլիկէ տուչար իթմէքտէն իպարէթ օլտուղունու թէրմիեան էյլէմիշ տիր։

Մ. Մանչինի պատէհու պէր վէճհի ալի մէգալէսինէ խիթամ վէրմիշ տիր։ «Էկէր եօլէ պիր ֆէլաքէթ կէլիրի ուգուզ ու սիեասիտէ զուհուր իտէր իսէ, Իթալյա Էհալիսի օ հալտէ, Էվրօպայի վասաթի տէվլէթլէրի իլէ օլան միւնասէպաթըմըզըն, սամիմիեէթ, մուխալէսէթ վէ մէթանէթինին պիզէ թէէմին իթտիկի միւէսսիր հիմաեէսին նէտէն իպարէթ օլտուղունու պիհագգըն թագտիր իտէճէքլէր տիր։»

Իրթէսի սէնէսի ապրիլին 11ինտէ Մանչինի իշպու պէեանաթը տահա զիեատէ թաֆսիլաթլա մէճլիսի աեանտէ թէքրիր իտիպ, մէճլիսի մէզքիւր էյպու մուգավէլէյի սիեասիյէնին 5 սէնէ իչին ագտ օլունտուղունու պէեան իթմիշ տիր։

Իթթիֆագը մէզքիւր խիթամ պուլմազտան պիր սէնէ էվվէլ, եանի 1887 սէնէսի մարտընըն 13ինտէ իշպու իթթիֆագը սիեասի թէճտիտ օլունուպ, մարտըն 22ինտէ իմբէրաթօր Կիյօմ սէնէյի տէվրիեէսի վէլատէթլէրի եէվմը մախսուսու միւնասէպէթիյլէ, Իթալյա խարիճիէ նազըրը գօնթ Ռօպիլանա «Էլլ Նուար» նիշանընըն պիրինճի րիւթպէսինտէն պիր գըթասընը իհտա իթմիշ տիր։ Պիր գաչ այ սօնրա, եանի 1887 սէնէսի հազիրանըն 1ինտէ Մ. Գրիսփի գօնթ Գալնօքիլէ իթթիֆագէն, Ֆրիտրիխսռուհէտէ պրէնս Պիզմարքը զիեարէթէ կիթմիշ տիր։ Պէրլին Իթալյա սէֆիրի գօնթ տը Լօնայ, պու միւլագաթլարտա հազըր պուլունուպ, մէզքիւր միւլագաթլար էսնասընտա, Իթալյա իլէ Էվրօպանըն իքի մէրքէզ տէվլէթլէրի պէյնինտէ միւնասէպաթը միւթագապիլէլէրի գաթիեէն թաեին վէ թախսիս օլունմուշ տուր։ 1888 սէնէսի մայըսընտէ, Մ. Գրիսփի մէճլիսի մէպուսանտա ագտէն Մ. Պօվիօ թարաֆընտան վուգու պուլան պիր սուալէ ճէվապըն, Իթալյանըն Ալմանյա վէ Աւստրիա իլէ օլան իթթիֆագը, Էվրօպա սուլհ ու միւսալէմէթինին պաքա վէ մուհաֆազասը մագսատիյլէ ագտ օլունտուղունու, վէ իթթիֆագը մէզքիւրուն զարարսըզ Իթալյանըն մէնաֆիյինի թէէմինէ քիֆաեէթ էթտիկի կիպի, Ինկիլթէրրա իլէ ումումի պիր իթթիլաֆըն տախի, Իթալյա մէնաֆիյի պահրիեէսինին եէկեանէ թէէմինաթը օլաճաղընը պէեան էյլէմիշ տիր։

Խուլասա իշպու իթթիֆագ, Իթալյանըն մէմուլ գայրի հէր նէվի վագաայա գարշը թէէմին իթմէքտէ իտի։ Իթալյա Ֆրանսա հագգընտա ասլա թէճաւիւզքեարանէ պիր պօլիթիգա իթթիխազ իթմէմիշ տիր։ Պահրը Սէֆիտ պիր Իթալյա տէնիզի օլմամագլա պէրապէր պիր Ֆրանսըզ տէնիզի տախի օլմամասը արզու օլունմագտա իտի։ 1887տէ ագտ օլունան մուահէտէլէր, հէնուզ մէրի իքէն իճրա օլունապ, անճագ իքի միւթթէֆիգ տէվլէթլէր տէվայիրի ալիէսինճէ վուգու կէլէն պազը թէշէպպիւսաթ իզէրինէ, պու իթթիֆագլարըն թէճտիտի թէքրար արզու օլունմուշ տուր։ 1890 սէնէսի նոյէմպեր այընտան պէրու, ժէնէրալ տը Գափրիվինին Միլանտա Մ. Գրիսփի իլէ վուգու պուլան պիր միւլագաթընտա, պու մէսէլէտէն պահս օլունմուշ տուր։ Մ. տը Գափրիվի գրալ Հումպէրթօ հազրէթլէրինի տախի Մօնզատաքի սայֆիյէսինտէ կէօրիւպ, Մ. Գրիսփինին իսթիֆասընը միւթէագըպ, մարգի տի Ռուտինի գօնթ Գալնօքի վէ Ալմանյա պաշ վէքիլի ժէնէրալ տը Գափրիվի պէյնլէրինտէ թաքրի վէ ֆագատ խաֆիեէն միւզաքէրաթ ճէրէեանընա պաշլանըպ, իշպու քէրրէ միւզաքէրաթը մէզքիւրէ խիթամ րէսմիտէ օլմուշ տուր։

Շու խուլասա հիքեաեէ իլէ, իւչ միւթթէֆիգ տէվլէթլէր պէյնինտէքի միւնասէպաթըն վէհէվ պիր տագիգա միւնգաթի օլմատըղը կիպի, ճիհէթէն թահթը թէհտիտտէ տախի պուլունմամըշ օլտուղու անլաշըլմագտա տըր։ Պու իթթիֆագ գավի վէ ումումի օլարագ սէքիզ սէնէ տէվամ իթմիշ օլուպ, պու քէրրէ տէ 6 սէնէ իչին թէճտիտ իտիլմիշ տիր։ Պու խուսուսա էքլեանէ շահանը ագտ գաթ պիր վագա օլտուղու պէտիհի իսէ տէ, մահզիէթ վէ էհէմմիյէթի հագգընտա պէհանը միւլահազաթա լիւզում մէսս իթմէզ։

* *

Իմբէրաթօր Կիյօմ հազրէթլէրինին Հօլանտաեա վուգու պուլան զիեարէթի, Ամսթէրտամ էհալիսի իչին բէք նատիր վէ ճալիպ տիգգաթ պիր վագաա մագամընտա թէլագգի օլունմուշ տուր։ Էհալիսի տայիմա քեար ու քիսպէլէրիյլէ մէշղուլ օլուպ, հէր նէվի միւշքիլաթա միւթէհամմիլ օլան շու շէհիր, նատիրէն հիւքիւմտարլար զիեարէթլէրի իլէ միւֆթէխիր օլապիլմէքտէ տիր։ Մութէվէֆֆա Հօլանտա գրալը Կիյօմ 40 սէնէլիք տէվրի հիւքիւմէթինտէ Ռուսիա իմբէրաթօրու պիր քէրրէ պիր գաչ սաաթ Ամսթէրտամտա վագթ քէչիրմիշ, վէ պիր միւտտէթ սօնրա Պէլճիգա գրալ վէ գրալիչէսը, Հօլանտանըն պայթախթը օլան Լահէյ շէհրինէ կիտիպ միւշարիլէյհ գրալ Կիյօմու զիեարէթ իթմիշ, վէ ֆագատ չօգ տուրմայարագ տէրհալ հարէքէթ էյլէմիշլէր տիր։

Իմբէրաթօր Կիյօմ Հօլանտատան Ինկիլթէրրայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Մէմլէքէթի մէզքիւրէտէ միւշարիլէյհին ֆէվգէլատէ խայիշանէ վէ ինհիմաքքեարանէ օլարագ գապուլ օլունաճաղընա շիւպհէ եօգ տուր։

Մօրնինկ Բօսթ գազէթասը տիյօր քի, «Դրայլիցա Վիգթօրիանըն թօռնու զաթէն բէք չօգ տէֆալէր Ինկիլթէրրայը զիեարէթ իթմիշ իսէ տէ, պու տէֆա հիւքիւմտարըգ սըֆաթըյլա 4 միլիօն նուֆուսլուգ պիր էհալինին մէվճուտ պուլունտուղու մէրքէզը թիճարէթը պէյնէլմիլէլ վէ ճիհանըն քէաֆֆէյի մահսուլաթը ճէսիմէսինին մախզէնի օլան Լօնտրա շէհրինի զիեարէթ իտէճէք տիր։

Իշթէ պունուն իչին Ինկիլիզլէր շու զիեարէթը իմբէրաթօրիճէ միւմքին օլտուղու մէրթէպէ արզու օլունուր պիր րէճսագ վէ շաշաա վիրմէկէ չալըշըեօրլար։ Շէնլիքլէր, շէհրաեինլէր, րէսմի կէչիտլէր, մէշալէլիլէր քէչիմ ու կէօզալէր, պալօլար, պիթէթին պունլար 40 սէնէ ագտէմ Գըրըմ մուհարէպէսինի միւթէագիպ իմբէրաթօր Նափօլէօն իլէ իմբէրաթօրիչա Էօժէնինին, Ինկիլթէրրա պայթախթընա վուգու պուլան զիեարէթինի տէրխաթըր էթտիրիր։ Օ վագըթտան պէրու Շարգտան տախի ճէնաբը մէքեան Սուլթան Ազիզ իլ Ազիզ կիպի, Իրան Շահը կիպի մուֆախխամ վէ մուազզամ հիւքիւմտարլար գրալիչա Վիգթօրիանըն միւսաֆիրի խասսը իլ խասսըլարը օլմուշլար տըր, վէ միւշարիլէյհիմ հազարաթընըն գապուլլէրինտէ թէհիեաթ վէ թէզաիրքեաթ ճաագըլմիշէ վէ ինթիզամքեարանէտէ ասլա թէճվիզ գուսուր իտիլմէմիշ տիր։ Մամաֆիհ Մօրնինկ Բօսթ ըն պէեանընճա նազարէն Ալմանյա իմբէրաթօրունա վուգու պուլաճագ րէսմի գապուլ շիմտիէէ գատար վուգու պուլանլարըն ճիւմլէսինէ ֆայիգ օլաճագ տըր։ (1)

Թայմս գազէթասը Ալմանյա իմբէրաթօրունուն շու սէյահաթը միւնասէպէթիյլէ աթիտէքի սաթըրլարը եազըյօր։

«Ինկիլթէրրա իլէ Ալմանյա կիպի իքի պէօյիւք մէմլէքէթին, սուլհ ու մէտէնիեէթ զիմնինտէ իթթիֆագ վէ իթթիհատլարը մուահէտաթտան զիեատէ գուվվէթլի տիր, զիրա պու խուսուս պէօյիւք պահրի պիր տէվլէթին ճէհանըն էն պէօյիւք պէրրի պիր տէվլէթիյլէ իթթիֆագը տէմէք տիր։»

ՀՈՒԳՈՒԳ

ՀՈՒԳՈՒԳԻ ԻՏԱՐԷ

(6471ինճի նումէրօտան մապատ)

Վիլաեէթտէ հիւքիւմէթի մէրքէզիեէ վէքիլի պուլունան մէէմուրլար, վիլաեէթտէ վալի, սանճագտա միւթէսարրըֆ վէ գայմագամ, պուճագլար իճրա մէէմուրլարը տըր։ (Տէրսաատէթտէ նազըրլար եանի վիւքէլա)։ Ումուրու իտարէտէ իճրա պիր շախսա այիտ տիր, գանունէն հէր պիր իճրա մէէմուրունուն եանընտա պիր տէ մէճլիսի իտարէ վար տըր, հէր իշին թէֆէրրուաթընը, ճիհէթի գանունիեէսինի, օ մէճլիս թաեին իտէր, անտէ պիր չօգ էրպապը մալումաթ թօփլանըր, հէր քէս պէհանը էֆքեար իտէր։ Պու մէճլիսլէր հէր մէէմուրուն տէրէճէյի էհէմմիեէթինէ կէօրէ, միւթէնավի օլարագ մէվճուտ տուր։

Տէրսաատէթտէ վիւքէլանըն եանընտա Շուրայի Տէվլէթ, վիլաեէթլէրտէ վիլաեէթ իտարէ մէճլիսի, միւթէսարրըֆլար եանընտա լիվա մէճլիսլէրի իտարէլէրի, գայմագամլար նէզտինտէ գազա մէճլիսի իտարէլէրի, նահիյէ միւտիրլէրի նէզտինտէ նահիյէ մէճլիսլէրի, գարիէլէրտէ իխթիեար մէճլիսլէրի։ Պունտան պաշգա էհնէ քիւչիւք իտարէ շիւպէլէրի իչին մէճլիսլէր թաեին օլունմուշ, մէսէլա մէարիֆ վէ ումուրու նաֆիա իչին քիւչիւք մէճլիսլէր պուլունուր։ Պայտիա իտարէ մէճլիսլէրը նէզտինտէ իսթիշարէ իչին պիր մէճլիս թէշքիլ օլունմուշ տուր։ Շու հալտէ հիւքիւմէթը իտարիէն պէհան իսթիթիփի վարտըր, էվվէլա, վիւքէլատան պաշլանմագ իգթիզա իտէր։ Վիլաեէթլէր տէվլէթ կիպի այըրճա մէշղուլ օլաճագ պիր հէյէթ տէկիլ տիր, պիր շախսը մանէվի թէշքիլ իտէմէզլէր, խարիճինին պիրէր շիւպէսի տիրլէր, նահիյէլէր պիրէր շախսը մանէվի թէշքիլ իտէնէք իտի, ֆագաթ նահիյէ թէշքիլաթը պիրտէն իքմալ իտիլմէմիշ։

Հէյէթը վիւքէլա մէրքէզտէ պուլունան տէվայիրի ալիէ րուէսասընտան վէ անլէրին րիեասէթինտէ պուլունան Սատրազամտան միւրէքքէպ տիր։ Մէճլիսի Վիւքէլա, տէվլէթին էն պէօյիւք հէյէթը իճրաիեէսի տիր, վէ կէրէք խարիճի վէ կէրէք տախիլի պիր ճիւմլէ ումուրու միւհիմմէնին մէրճիյի տիր։ Գանունու էսասիտէ պու սուրէթլէ թաեին օլունմուշ տուր։

Պու մէճլիսի մալիւմ օլտուղու վէճհլէ, Սատրազամըն րիեասէթի թահթընտա իճթիմա իտէր։ Տէվայիրտէն մագամը Սատարէթէ արզ օլունան խուսուսաթը թէտգիգ իտէր, վէ Մէճլիսի Վիւքէլա թարաֆընտան իսթիզանէ միւհթաճ օլան իշլէր, Իրատէյի Սէնիյէեէսի իսթիհսալ օլունմագ իւզրէ, Խաքիփայի Շահանէեէ արզ օլունուր։ Նէզարէթլէրին մըգտարը գանունու մախսուսլա մուայեէն տէկիլ տիր, վէ իճապը հալէ վէ հէյէթը իճրաեէնին թէնսիպինէ կէօրէ թէհավվիւլ իտէր։ Հալըհազըրտա նէզարէթ թէշքիլաթընըն գուվվէյի գանունիյէ իլէ միւնասէպաթը, մասրաֆ ճիհէթիլէ պիւտճէ գանունունտա օլան լի՛ թիպաթընա մէպնի իտի։ Նէզարէթ պիւսպիւթիւն հիւքիւմէթի իճրաիեէէ այիտ տիր, օ հալտէ հիւքիւմէթ իսթէր իսէ նէզարէթլէրի թէքսիր (չօղալթմագ) վէ եա թէնգիս (ազալթմագ) իտէր։ Չիւնքի գուվվէյի գանունիյէեէ մուհթաճ պիր շէյ տէկիլտիր։ Անճագ պիր նէզարէթ թէշքիլ օլունտուգտա, պիլաէխարէ տէվլէթին միւվազէնէյի մալիէսի գլուուղունտան, մահզա պու ճիհէթլէ գուվվէյի գանունիյէեէ իհթիեաճը վար տըր։

Էվրօպատա պիլաէխարէ հէր սէնէ մէպուսան վէ աեան մէճլիսլէրի թարաֆընտան թէտգիգ վէ գապուլ իտիլիր, էկէր գուվվէյի գանունիյէեէ թէճավիւզ իտէն հէյէթ, պիր մէպլաղը մուայէնի գապուլ իտէր իսէ, հիւքիւմէթի իճրաիեէ իսթիքլալիեէթինին խարար, Նէթէքիմ ախիրէն Ֆրանսատէ վէ Նաֆիա պիրլէշտի։ Վիւքէլանըն քէնտի տայիրէլէրի ումուրունա մախսուս օլմագ իւզրէ, մէգարրէրաթ (գարարլար) իթթիխազընա սէլահիյէթլէրի վարտըր, վէ պու մէգարրէրաթ մահէթլէրի մէճմուրիյէթի հագգընտա մէճպուրի իւլ իճրա տըր։ Մէճլիսի Վիւքէլա թէֆէրրուաթը խարէճէ տայիր օլարագ տէվլէթին գավանինի մէճմուաեէընա մուխալիֆ օլմամագ շարթիյլա, նիզամաթ թանզիմ իտէպիլիր, անճագ գուվվէյի գանունիյէնին վազիֆէսինէ միւտախալէ իթմէզ, ամմա տայիրէսի ումուրունա միւթէալլիգ թալիմաթ վիրէպիլիր քի, պու պիր էմիրտէն իպարէթ տիր, վիւքէլանըն էքսէրիսի ալ իտէքի իշ սուրէթլէ իւֆայի վազիֆէյի մէէմուրիեէթ իտէրլէր, քի օ տա եա թահթը իտարէլէրինտէ պուլունան մէէմուրինին ճիւմլէսինէ, վէ եա պիր գըսմընա մախսուս օլմագ իւզրէ թալիմաթ վէ միւզաքէրէյէ ումումի վիրէճէքլէր քի, նէզարէթլէր էգսէրիեա պու սուրէթլէ իւֆայի վազիֆէ իտէրլէր, վէ եահուտ պիր մէէմուրա մախսուս օլմագ իւզրէ, էմիրնամէ (պույուրուլտու) վիրիրլէր, էֆրատըն վուգու պուլան միւրաճաաթլարը իւզէրինէ տախի մուգարէրաթ իթթիխազ իտէրլէր, մէսէլա էֆրատտան պիրի վէ եա միւթէատտիտ էշխաս պիր նազըրա արզըհալ վէրիրլէր, նազըր անա ճէվապ վէրիր։

Խաս մէէմուրլարընըն հէր պիրինէ տէ տահի պիր մէճլիս օլուրսա կիպի նէզարէթլէրին էքսէրիեէթինտէ տէ պիրէր մէճլիս վարդըր, անճագ միւզաքէրէ իթմէլիքլէրի միւթէատտիտ իշլէրին ճիհէթը ֆէնիեէսինի վէ սայիր նազարը տիգգաթա ալընմագ լազըմ օլան խուսուսաթը թաեին իտէրլէր, վէ պէյէնիլէն նազըրըն նազարը թէտգիգինէ հէր իշին խուլասասընը վէ զէհապ հալինի արզ իտէրլէր Նազըր-

---

(1) Գազէթամըզըն միւնտէրիճ թէլկրաֆլարտան անլաշըլտըղը վէճհիլէ, միւշարիլէյհ իմբէրաթօր իմբէրաթօրիճա իլէ պիրլիքտէ, կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Լօնտրայա մուվասալէթլէ ումում էհալի թարաֆընտան քէմալի շէվգ ու խահիշլէ գապուլ օլունմուշլար տըր։

լորտա Եքսէր ահվալտ իշպու մէճալիսին մազպաթալաչքնը էսասը իճրասի իթթիհատ Կոսէրլէր։ Պու մէճլիսլէրէ նէ պատաք լիւզում ալպուղունու իյդահէ իհթիյաճ եօղտուր։

Մէրքէզտէ պուլունան մէճալիսին էն պէօյիւկիւ Շուրայի տէվլէթ տիր։ Շուրայի տէվլէթ հէյեաթը վիւքէլանը մէճլիսի իսթիշարէօի մագամնտա տըր, վէ բէյլիսի հէյեաթը վիւքէլաեա տախիլ տիր։ Շուրայի տէվլէթ թէշէքքիւլինտէն պէրու պիր թագըմ տէվլայիրէ թապսիմ իսիլմիշ տիր, պու տայիրլէրին ճրկոտարընա թէպէտտիւլաթ վուղու պուլմուշ իսէ տէ, Շուրայի տէվլէթին վէզայիֆի էքսէրիյէթլէ թէպտիլ իսիլմէմիշ տիր։

Շուրայի տէվլէթ հիւքիւմէթը իճրասնէ նէզտինտէ էն պէօյիւք իսթիշարէ վէճրիսի տիր։ Շուրայի տէվլէթին վէզայիֆի պէրվէճգի աթի թաարիֆ վէ իյդահ իսիլիր։

(1) Պիլճիւմէ գամանին վէ նիզամաթ լայիհաքքընը թէպտիգ վէ թանզիմ իթմէք (2) Գանունէն հայիզ օլտուղու սէլահիյէթի տէրքէճէսինտէ ումմուրու միւլքիյէթի միւզաքէրէ իյէմէք, (Շուրայի տէվլէթին գանունէն հանիզ օլմադըգը սէլահիյէթի տէրքէճէսինտէ ումմուրու իճրասիյէթ միւսասիլէ իթմէմէսի տիր։ Ինչալտէ եալնըզ պէնանը բէյ իթմէք սէլահիյէթինի հայիզ տիր։) (3) Գամանին վէ նիզամաթը մեճլիսլէրինտէ մեճլիսլիգ օլարագ տէվայիր թարաֆլարընտան թանզիմ ալընան լայիհալարը թէտգիգ փթմէք (4) Եա չէրէֆասարը օլաճագ Իրատէյի Սէնիյէ իւզերինէ, վէ եա գու

լէ պիր Փիյլ խանա իթմէլէրի ագլէն Թէճվիզ օլունամամասընա մէպնի, մէրգումուն ջէվձէսի Բերուզու Փուշչիեաթընտան տօլաբը ճէրհ ու գաթլ իթմիշ, վէ պինաէն ալէյհ մազգուր օլտուղու Թէհագգուգ իթմէքլէ, օլ վէճհլէ մուճրիմիյեթինէ էքսէրիյեթլէ արա իլէ գարար վէրիլմի։

Գարարըն գըրաաթընտան սօնրա, հէյեթէ մուզաքէրէ օտասընա չէքիլէրէք վէ սաաթ 10ու չէյրէք կէչէրէք Թէքրար մուհաքէմէ սալօնունա ավտէթ օլունարագ, րէյիս պէյ հազրէթլէրի մութթէհիմէ խիթաբէն,

—Դրիգոր, սէնին մուրթէքիպ օլտուղուն ֆիյլ ու հարէքէթ, գանունունամէյի Հիւմայունուն 188ինճի վէ 190ընճը մատտէլէրինէ Թէվաֆուգ իտիեօր. Պագ. գանունու նէ՞ տէեօր.

188 մատտէ. —Պիր քիմսէ զէվճէսինի, վէ եա մէհարիմինտէն պիրինի, տիկէր պիր քիմսէնէ իլէ իրթիքեապը զինա խտէրքէն կէօրիւպ, իքիսինի պիրտէն գաթլ իտէրսէ քէզալիք մազգուր տուր։

190—Մազգուրիյեթի մուճիպ օլան ահվալի մուրթէքիպ օլան պիր քիմսէնէ, պիր սէնէտէն 3 սէնէյէ գատար հապս վէ 5 սէնէտէն 10 սէնէյէ գատար գալեթիյէ նէֆյուրէթի Թահթընտա պուլունտուրուլուր։

Իշթէ պու իքի մատտէյէ Թէվֆիգէն, սէնինտէ 1 պուչուգ սէնէ հապս վէ 5 սէնէ գալեթիյէ նէֆյուրէթինտէ պուլունմանա էքսէրիյեթի արա իլէ գարար վէրիլմի։ Զաթէն պու միւտտէթի իյֆա իթմիշ սինտէն սէնի տէ չիմտի սալըվէրէճէկիզ։

Մահքիւմու մազգուր պունուն իւզէրինէ, Թէեսիւրի գայլա «Ալլահ Բատիշահըմըզա պինպէգ Թիւքէնմէզ էօմիւրլէր վիրսին» տէյի պաղըրմագլա պիլ ճիւմլէ սամիուն «Բատիշահըմ չօգ եաշա» տէյի նիտա իտէրէք եւ չըքըլըյոր տըր։

Գայըգճը Դրիգորուն ագըրպա վէ Թէալլուգաթը վէ պիր խայլի տօսթ վէ աշնալարը, քէմալի պէշաշէթլէ պիպիրլէրի իլէ էօբիւշմիւշլէր, վէ ճիւմլէսի մէրգումուն վէքիլի Սարաֆ Թորոս էֆ. ի պիլխասսա Թէպրիք իթմիշլէր տիր։

Մահաքէմէ սաաթ 10 պուչուգտա խիթամ պուլմուշ տուր։

ՍԻՖԱԴ ԻՔԻ ԽՕԼՃՈՒԼՈՒԴ ՑԱՀԱ

(6472 ինճի Նիւմերօյէլէրէն տէվամ վէ խիթամ)

Պուրսատա կէրչի բէք կիւզէլ պիր մէվգըյտէ չայեանը տիգգաթ վէ Թէչվիգաթ պիր տէ էօքսիւզլանէ վար իսէ տէ, պու տէֆա զիեարէթէ կիտէմէմիշիզ տիր։

Կէրչի Իսլամլարտան պիր գաչ զաթլարըն ճէօմ վէ մունթազամ պաղչէլէրի պուլունտուղունու խապէր ալըպ կէցէմէմիշ իսէք տէ, զանն իտէրիզ քի, Եավրուեան էֆէնտիլէրին պաղչէլէրի, օրաճա գըեաս գապուլ իթմէզ պիր հալտէ տիր. մէզքիւր պաղչէնին կէրէք ճեսամէթի վէ կէրէք հիւսնի ինթիզամը բէք կիւզէլ պիր սուրէթտէ օլտուղունտան, Պուրսաեա կիտէն պիւյիւք զաթլար, վէ քէզալիք Եվրօպալը սէյեահլար օրասընը տախի կէօրէրէք իպրազը մէմնունիյեթ էյլէմէքտէ տիրլէր։

Եավրուեան էֆէնտիլէր միլլէթիմիզին զիեատէ մուսթէպրէլէրինտէն վէ խանէտանլարընտան օլտուգլարընտան, զիւմէյի նէզտինտէ մէրիւլիյէթլէրը տըրլէր։

Պուրսատա խասթախանէ խուսիւսէ, բէք կիւզէլ պիր մէվգըյտէ վէ չէհրին Թա եօգարըսընտա, նըզամընըզ սուրէթտէ ազաճլար իլէ մուզէյեէն, ղաւէթլէ վասի պիր արազիտէ վէ եախօտ պիր պաղչէ մէզ պուլունմագտէ օլուպ, վէ կէրչի հէրքէս կիւրիպ էյլէնմէքտէ, վէ գաճվէ իչմէքտէ իսէ տէ, մունթազամ պիր հալտէ օլմատըղընտան, պու տէֆա Աղքասաց Հօդապարեանլարը էֆէնտիլէրին սայ ու հիմմէթլէրի, վէ Ֆիլիպպէեան էֆէնտինին նէզարէթիյլէ, լազըմ կէլէն մահալլէրինէ տիվարլար չէքիլիպ, եօլլար աչըլարագ, վէ գարուլար եապըլարագ, Նիզամը վէ Թէնէզզիւհկեահ հալինէ վազ իտիլմէքտէ օլտուղունու մամէմնունիյէ կէօրմիւշիւզ տիր. վէ չիւպհէսիզ օլարագ օրասը, կէլէճէք սէնէնէ գատար Թանզիմ իտիլմիշ, ճիվարընտա պուլունան սէքէնէլէրին վէ խուսուսիյէ Հայլարըմըզըն զիեատէ պատտի մէմնունիյեթլէրի օլաճագ տըր, չիւնքի, իշար իթտիկիմիզ կիպի, Պուրսատա խաղըն սըճագ զիեատէճէ օլուպ, հէրքէս ֆէրահ պիր մահալլ արամագլըղա մուհթաճ օլտուղունտան, վէ մէզքիւր պաղչէտէ իսէ, տաեիմա ազ չօգ րիւզկեար վէ ֆէրահլըգ պուլունտուղունտան, էն չօղու պիր չէյրէքկեահ պիր եօլու կէօզէ ալարագ, աղշամլարը վէ կիճէլէրի չօգլար կիտիպ Թէնէզզիւհ իտէպիլիրլէր։

Պուրսա սէյեահաթընը Թէրք իլէ պու կիւնտէ Պանտըրմա վէ Պալըքէսիր Թարաֆլարընը կէօրմէք արզուսու իլէ եօլա չըգմըշ օլտուղումուզ, վէ գըսմէթ օլտուղունտա, վատըմըզ իւզրէ Պուրսաեա, սօն պաշարտա Թէքրարէն կիթմէքլիք արզուսունտա պուլունտուղումուզտան, պու տէֆա պու գատարընը քեաֆի ատտ իտէրէք, վէ կէօրմիւշ օլտուղումուզ հիւրմէթ, ինսանիյեթ վէ Թէշվիգաթտան տօլայը. Գեր. Սրբազան առաջնորդ Հայր Հազրէթլէրի վէքիլի Արժ. Արիստակէս Ծ. վարդապետ վէ րիֆաթլու Եավրուեան էֆէնտիլէր վէ մուհթէրէմ ֆամիլեալարընա Ֆիլիպպէեան Դրիգոր էֆէնտի վէ մուհթէրէմ ֆամիլեալարընա, վէ րիֆաթլու Օհանեան Բարսեղ էֆ. վէ մուհթէրէմ ֆամիլեալարընա վէ տիրաեէթլու Բափայէլ էֆէնտի վէ Ագապեան վարժարանըմըզ չակիրտանընտան օլան հալիկէյի մուհթէրէմէսինէ, վէ քեաֆֆէյի կէօրիւշիւպ գօնուշտուղումուզ տօսթլարա վէ համիյեթլու զաթլարա Թագտիմի Թէշէքքիւրլէր իտէրէք խաթմի քէլամ իտէրիզ։

ՄՈՒԹԷՆԷՎՎԻԱ

Պէրգէխլէրի (պարանոց) հաֆր իլէ, սէֆինէլէրին պիր տէնիզտէն պաշգա պիր տէնիզէ միւրուրի իչիւն գանալ ինչասը բէք չօգ մէսարիֆ վէ ֆէտաքեարլըգա մուհթէվագգըֆ պուլունտուղունտան պէրգէխլէրտէ չըմէնտըֆէր եաբըլարագ, սէֆինէլէրի հէյեթէթի իլէ պիր տէնիզտէն տիկէրինէ նագլ իթմէք մուտքին օլուպ օլմատըճաղը պիր զէմանտան պէրու Թասավվուր օլունմուշ տուր։

Նիմոիեէ գատար պու կիպի պիր վասըթայի նագլիյէ խաթըմալ օլունամատըղը հալտէ, պիր միւտտէթտէն պէրու չիմալի Ամէրիգատա Ինկլիւզ միւսթէմլիքեաթընտան Գանատատա սէֆայինին նագլի իչիւն պիր չըմէնտըֆէր Թէէսիսինէ Թէչէպպիւս իտիլմիշ տիր.

Պու չըմէնտըֆէր Նիհաեէթ, 1000 Թօնիլաթօ հաճմինտէ օլան սէֆայինի Ֆօնտի քէօրֆէզինտէն Սէն Լօրանս քէօրֆէզինէ նագլ իտէճէք տիր։

Պու սուրէթտէ Սէն Լօրէնս նէհրի միւսաաղընտան Ֆօնտի քէօրֆէզինտէ Սէն Ժան լիմանընա կիտէճէք օլան սէֆինէլէրին, գաթ իտէճէկի մէսաֆէ 800 քիլօմէթրօտան ազ օլուպ, հէնի Սգօչիատաքի մուխաթարալը չէլալէլէրտէն (Չրվէժ) տախի կէչիլմէյէճէք տիր։

Սէֆինէլէրի ալմագ իչին պիլխասսա ինչա օլունան վակօնլար, պիր, Թագըմ տէրէքլէրտէն իպարէթ օլուպ Թրավէրսլէր իւզէրինէ վազ օլունմուշ տուր. Պու չըմէնտըֆէր իքի եօլ իւզրէ օլուպ, եօլլարըն հէնիչլիկի 5 մէթրօ 50 սանթիմէթրօ տըր։

Ցէմիր չուպուգլարը 50չէր քիլօկրամ տըր. Սէֆինէլէր Իտրօլիգ մաքինալար իլէ գալտըրըլըպ, վակօնուն իւզէրինէ վազ օլունաճագ տըր. Պու գարիպ չըմէնտըֆէրին ուզունլուղու 27,200 քիլօմէթրօ օլուպ, խաթթը միւսթագիմ իւզրէ Թէէսիս իտիլմէքտէ տիր։

ՏԱԽԼԻԵԷ

Պիր վագըթտան պէրու տէվգիֆ պուլունան Պուրսա վալիսի Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հազր. տուն մէրքէզի վիլաեէթէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Սօղուգըն ալտըղը մալումաթա կէօրէ, Իզմիրտէ Եէհուտի միւթէպէրանընտան պիր գօմիսիօն Թէշէքքիւլ իտիպ, Եէհուտի, պատէմա Եէհուտի էֆրատընտան օլուպ Փագիր իւլ հալ վէ չօլուգ չօճուգ սահիպի օլան քիմսէլէրին այլէսի Նիսպէթինտէ սինակօկա սանտըղընտան քէնտիլէրինէ պիր մըգտարը միւնասիպ խանէ ագչէսի իթասը իլէ տիլէնճիլէրինէ մէյտան վէրիլմէմէսի, Սօնրա, Իզմիրտէ պուլունան քեաֆֆէյի Եէհուտիլէր պէտէլըթը սաքիրիէլէրինին միլլէթ սանտըղընտան իթասը, Սօնրա, Եէհուտի ճէմիյեէթի հիւսնինէ Թէրէթթիւպ իտէն չօսէ ինշասը պէտէլինին տախի միլլէթ սանտըղընտան վէրիլմէսի;

Ճէմիյեէթի մէզքիւրէ, պունա գարշըլըգ օլմագ իւզրէ, բագը չարալ վէ բէյնիրին պէհէր օգգասընտան պիրէր վէ էթին օգգասընտան Չչէր ղըրուշ ֆազլա ալընմասընը կէօսթէրմիշլէր, վէ համթա պիր գաչ կիւն էվվէլ բէյնիր ինհիսարընը 300 լիրաեա պիր պագգալա սաթմըշլար տըր։

Ախիրէն գարարկիր օլան կէօմրիւք Թարիֆալարընըն ֆրանսըզճա Թէրճէմէլէրի իլէ պէրապէր Թաչրիրի խիթամ պուլմաղլա, հուլուֆու հէճա Թէրթիպի իւզրէ, Թանզիմ իտիլմիշտէն սօնրա, տէֆթէր չէքլինտէ Թապ ու Թէմսիլ օլունարագ, կէօմրիւք անպարլարընըն խիթամընտան էվվէլ, կէօմրիւք մէմուրլարը իլէ Թիճճարանա պիրէր նիւսխասի Թէվզի օլունաճագը իչտիմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Ռօմա 5.—Հէյեէթը վիւքէլանըն եագընտա իւթիֆա իտէճէկի Թէքրար րիվաեէթ իտիլմէքտէ պուլունմուշ տուր։ Պունունլա պէրապէր չախիսթը մէզքիւրէնէ ալա իթիմատ իտիլմէկիլ, պօրսա օնտունճուլարընըն Թասնիաթընտան իպարէթ օլմագ իւզրէ Թէլագգի իթմէք լազըմ կէլիր։

Լօնտրա 5.—Լիզպօնտան վարիտ օլան խուսուսի պիր Թէլէկրաֆնամէ մէալինէ կէօրէ, չէհրի մէզքիւրտէ գուհուր իտէն միւչքիլաթը մալիեէ կիւնտէն կիւնէ քէսպի շիտտէթ իթմէքտէ օլտուղունտան, հէյեէթը վիւքէլանըն մէհաֆիլի րէսմիէ իլէ օլան րիշթէյի միւնասէպաթը բէք կէրկին պուլունուեօր։

Բէթրսպուրկ 5.—Նէվնէ Նօվէօրօ վալիսի ժէնէրալ Պարանօֆ, էքմէկին ֆիեաթընը եիւքսէլթմէք իչին, պուղտայ Թիճարէթինտէն սուրէթը ղայրը մէշրուատէ իսթիֆատէ իթմէք իսթէեէն իքի պէօյիւք Թաճիրի մէմլէքէթտէն Թարտ ու Թէպիտ իթմիշ տիր։ Հիւքիւմէթ կէլէճէք գըշըն Ռուսիատա գըթլըգ զուհուրինի մէն իչին քեաֆֆէյի Թէտապիրի միւգթազիյեէյի իթթիխազ իթմէք իւզրէ տիր։

Վարշավիա խութիհքեամ գօմանտանը ժէնէրալ Ֆրիտ, եաղըթը մէզքիւրէ օրտուսու պաշ գօմանտանլըղը մուավինիլիկինէ Թաեին գըլընմըշ տըր։

Սէվասթօբօլտա պուլունան պիրինճի գօլ օրտու գօմանտանը ժէնէրալ Բալօֆ, իքինճի մուավին Թաեին գըլընմըշ. վէ Վարշավիա խութիհքեամը ալայը գօմանտանլըղը տախի, քէնտիսինէ զամիմէյի մէէմուրիյեէթ օլարագ Թէվճիհ իտիլմիշ տիր։

Լօնտրա 5.—Ցիւն ագշամ Վինտսօր սէրայընտա այիլէյի գրալիյէ մախսուս պիր զիեաֆէթ քէշիտէ գըլընմըշ տըր։ Պու կիւն Ալմանեա իմբէրաթօրու Սգօչիա խասսա ալայընա րէսմի կէշիտ իճրա իթտիրմիշ տիր։ Մուամաիլէյհը իճրա գըլընան այինի րուհանիտէ հազըր պուլունմուշ տուր։

Վինտսօր պէլէտիյեէ րէյիսինին նութգունա ճէվապէն, Ինկլիզճէ օլարագ իմբէրաթօր կիւզէլ չէօյլէ տէմիշ տիր։

«Հիւսնի գապուլինիզտէն տօլայը բէք զիեատէ միւթէշէքքիրիմ, Ալմանեա իմբէրաթօրլուղու սանտալիսինէ գուուտումտան էվվէլ վէ տահա սօնրա տայիմա հագգըմտա Թէվէճճիւհի պէր քէմալ պուլունմուշ օլան պէօյիւք վալիտէմ Գրալիչանը զիեարէթ իտէպիլմէքլիկիմտէն տօլայը քէնտիմի պախթիեար ատտ իտէրիմ։»

Լ'ԱՎԸՆԻՐ
ՏԷ
ՖԱՄԻՅԼ

ՖԱՄԻԼԵԱԼԱՐ ԻՍԹԻԳԲԱԼԻ ՆԱՄ ՇԻՐՔԷԹԻ
ՄՈՒԹԷԳԱՊԷԼԼԷՅԻ ԹԷԷՄԻՆԻՅԷԷ
ՍԷՐՄԱԵԷԼԷՐ ԹԷՇՔԻԼԻ ԻՉԻՆ
ՖՐԱՆՍԱ ՏԷՎԼԷԹԻՆԻՆ
ՆԷԶԱՐԷԹ ՎԷ ՀԻՄԱԵԷՍԻ ԹԱՀԹԸՆՏԱ
ԻՑՖԱՅԻ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹ ԻՅԼԷՐ
ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՄԷՐՔԷԶԻ ԻՑԱՐԷՍԻ
Փարիզ, Լէօ Փէլէթիէ, Րիշէլիէօ փօղոցը Ն. 61
ԹԷԵՄԻՆ ՕԼՈՒՆԱՆ ՍԷՐՄԱԵԷ
100.000.000 ՖՐԱՆԳ

«Լ'Ավընիր տը Ֆամիյլ» շիրքէթինին մէզքիւր վէճհլէ ճիւզի օլունու պիր մուավէնէթ օլմագ մագսատինէ մէպնի օլուպ, պու շիրքէթ ազ միւտտէթ զարֆընտա Թէրագգի վէ Թէվսիւս իյլէմիշ տիր։

«Լ'Ավընիր տը Ֆամիյլ» շիրքէթի պիր միւտտէթի մուայենէ զարֆընտա եախօտ միւտտէթին ինգըզաընտան էվվէլ խապէթի վագրա իլէ սէրմայէլէր Թէշքիլ իտէր։

«Լ'Ավընիր տը Ֆամիյլ» շիրքէթի էնվայի մուամէլաթ իլէ միւթէվէշշիլ օլուպ, պաչլըճալարը մէնգուլաթըն գըյմէթի միւսթէար օլան մէպլաղը Թէէմին իյլէմէք, զայըպտա օլան պիր սէրմայէնի էյտէ իթմէք, սանաթ վէ Թիճարէթտէքի իսթիգրազաթըն րէհն իւլ մալինի Թահթը Թէէմինէ ալմագ, չօճուգլար իչին ճէհիզ Թէտարիք իյլէմէք, իխթիեարլար իչին մէտարը Թէյինիշ օլաճագ մէպլաղը րէյտա իյլէմէք, գայտը հալեաթ շարթը իլէ մէչրութ վարիտաթը միւճուտ կէթիրմէք, խուլասա, ուսուլի իտարէյէ միւթէալլիգ հէր նէվի մուամէլաթը իյֆա իյլէմէք տիր։

«Լ'Ավընիր տը Ֆամիյլ» շիրքէթինին Տէրսաատէթ աճէնթէլիկի, 1884 քեանունի սանի իպթիտասընտան պաշլամըշ տըր։

Ֆազլա մալումաթ ալմագ, վէ շիրքէթէ հիսսէտար եազըլմագ արզուսունտա պուլունան, Տէրսաատէթտէ Պաղչէ-Գաբուսունտա Նէյլիւէլ Խան խանընտա 11 նումէրօլու օտատա մուգիմ աճէնթէսի Թէլլալեան Բարսեղ էֆ.ին միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1891 Յունիս 25

Է.Հ. Ռ.Մ. միւպհտտէլէ. սէրի Տէ	—	—
Տիւն ագշամ գափանտը . . .	20	7
Պու սապահ աչըլտը	20	7
Էն եիւքսէք Փիեաթ	20	7
Էն աչաղը Փիյաթ	20	4
Սէրի Ա.	43	—
» Պէ	23	22½
» Սէ	20	7
Թահվիլաթը Օսմանիյէէ	78	32
Էն եիւքսէք Փիեաթ	78	32
Էն աչաղը Փիեաթ	78	26
Թաուֆիյէէ	19	20
Շըմէնտըֆէր . . . . . . Փր.	70	75
Օպլիկասիօն Թրամվայ . . Լ.Օ.	498	—
Իսթիլանճ 8 կիւնէ . . . »	187	½
» 1 » . . . . »	85	—
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ		
Իսթանպօլ պանգասը . . Ի.Լ.	5	31
Սօսիէթէ ժէնէրալ . . . »	5	—
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	22
Գրէտի ժէնէրալ օթօման Լ.Օ.	8	34
Թրամվայ . . . . »	5	90
Րէժի	15	16
ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ		
Իսթիգրազ 5% . . . . . Փր.	422	½
» 4% . . . . . »	—	—
Պանգ Նասիօնալ . . . . . »	427	—
Լօրիօմ . . . . »	151	—
ԱԳՃԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ		
Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան Ղշ. Փր.		
Սիմ մէճիտիյէէ	107	36
Մէթալիք	101	
Պէշլիք	102	30
Ալթըըզ	103	10
Ինկիլիզ լիրասը	109	30
Ֆրանսըզ »	87	—
Զօլ	89	10
Գարպօն գաեիմէսի	8	40
Գօնսօլիտ րէբօրու	45	—
Օսմանիյէէ » . . Րէբօր	22	½
Շըմէնտըֆէր » . . Սնթ. ր.	20	—
ԳԱՄՊԻՕ		
Լօնտրա	108	½
Փարիս	23	30
Ֆրանգ	—	—
Ֆիօրէն	10	75
Մարգ	18	62